

Kirkjuþing 2021-2022

1. mál - þskj. 1

Skýrsla kirkjuráðs.

(Lagt fyrir 62. kirkjuþing 2021-2022).

Flutt af kirkjuráði.

Frsm. Agnes M. Sigurðardóttir.

Fundir kirkjuráðs hefjast alltaf á ritningarlestri og bæn. Kirkjuráðsfulltrúar minna sig á í hvers nafni þeir starfa og hafa í huga orð postulans: „Verið með sama hugarfari sem Kristur Jesús var“ Fil. 2:5. Fundurinn er falinn Jesú sem sagði: „Biðjið og yður mun gefast, leitið og þér munuð finna, knýið á og fyrir yður mun upp lokið verða. Því að hver sá öðlast sem biður, sá finnur sem leitar, og fyrir þeim sem á knýr mun upp lokið verða“ Matt. 7:7-8.

I. Inngangur.

Biskup Íslands, Agnes M. Sigurðardóttir, er forseti kirkjuráðs. Auk biskups sitja í ráðinu fjórir fulltrúar kjörnir af kirkjuþingi til fjögurra ára, tveir leikmenn og tveir guðfræðingar. Kjörnir fulltrúar í kirkjuráði eru sr. Arna Grétarsdóttir, sóknarprestur á Reynivöllum, Kjalarnesprófastsdæmi, sr. Axel Árnason Njarðvík, héraðsprestur í Suðurprófastsdæmi, Stefán Magnússon, bóndi í Fagraskógi, Eyjafjarðar- og Þingeyjarprófastsdæmi og Svana Helen Björnsdóttir, verkfræðingur og doktosnemi við Háskólann í Reykjavík, Reykjavíkurprófastsdæmi vestra. Varamenn eru Anna Guðrún Sigurvinsdóttir, verkefnastjóri hjá Brimi hf., Berglind Hönnudóttir, starfsmaður í Austurlandsprófastsdæmi, sr. Guðrún Karls Helgudóttir, sóknarprestur í Grafarvogskirkju og sr. Hreinn Hákonarson, sérþjónustuprestur á Biskupsstofu. Kjörtímabili þess kirkjuráðs sem nú situr lýkur í lok kirkjuþings 2022 en það var kosið á kirkjuþingi 2018.

II. Starfsemi kirkjuráðs.

Almennt.

Störf kirkjuráðs hafa byggt á lögum um stöðu, stjórn og starfshætti þjóðkirkjunnar nr. 78/1997, með síðari breytingum, svo og starfsreglum um kirkjuráð, nr. 817/2000, með

síðari breytingum. Ný lög um Þjóðkirkjuna, sem samþykkt voru 25. júní 2021 og tóku gildi 1. júlí sl., eru þó mun styttri og einfaldari en eldra regluverk en þar er ekki lengur fjallað um kirkjuráð heldur gengið út frá því að Þjóðkirkjan ráði að mestu sínum málum og setji starfsreglur.

Kirkjuráð hefur farið með framkvæmd sameiginlegra málefna Þjóðkirkjunnar, þar á meðal verkefna sem lög og stjórnvaldsreglur ætla því og erinda sem vísað er til þess, m.a. af hálfu kirkjuþings, prestastefnu, samtökum leikmanna, Alþingis og ráðherra. Ákvörðunum kirkjulegra stjórnvalda, sem heyra undir lögsögu kirkjuráðs, hefur mátt skjóta til kirkjuráðs til endanlegrar úrlausnar. Undanskildar eru ákvarðanir úrskurðar- og áfrýjunarnefnda svo og ákvarðanir biskups er varða agavaldið og lausn ágreiningsefna svo og um kenningu kirkjunnar. Ákvörðunum kirkjuráðs á framkvæmdasviði kirkjulegrar stjórnsýslu verður eigi áfrýjað til kirkjuþings en fjalla má um málefnið á kirkjuþingi að frumkvæði einstakra kirkjuþingsmanna.

Kirkjuráð hefur undirbúið kirkjuþing í samráði við forseta þingsins og forsætisnefnd. Þá hefur ráðið undirbúið þingmál sín og veitt kirkjuþingsfulltrúum, sem þess óska, aðstoð við framsetningu þingmála. Kirkjuráð hefur annast framkvæmd ákvarðana þingsins ef annað hefur ekki verið ákveðið af kirkjuþingi. Kirkjuráð hefur undirbúið drög að fjárhagsáætlun í samráði við forseta kirkjuþings og formann fjárhagsnefndar og áritar ársreikninga og leggur þá fram á kirkjuþingi. Að auki hefur kirkjuráð farið með fasteignamál Þjóðkirkjunnar.

Kirkjuráð hefur úthlutað styrkjum sem áður heyrðu undir Kirkjumálasjóð og Kristnisjóð og staðfestir úthlutanir Úthlutunarnefndar af þeim fjármunum sem áður heyrðu undir Jöfnunarsjóð sókna, sbr. starfsreglur um fjármál Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu, nr. 931/2020.

Kirkjuráð hefur haft forræði og forsjá um Skálholtsstað og hefur einnig afskipti af málefnum Skálholtsskóla. Kirkjuráð hefur einnig skipað skólaráð Skálholtsskóla.

Kirkjuráðsfundir.

Kirkjuráð hefur haldið fund að jafnaði einu sinni í mánuði á biskupsstofu og á þessu starfsári hefur ráðið haldið 11 reglulega fundi auk fjögurra aukafunda. Í kjölfar Covid-19 faraldursins hafa kirkjuráðsfulltrúar í auknum mæli stuðst við fjarfundabúnað.

Á kirkjuráðsfundum sitja auk kirkjuráðsmanna og framkvæmdastjóra, skrifstofustjóri biskupsstofu og fjármálastjóri biskupsstofu, þegar umræða um fjármál eru sérstaklega á dagskrá og biskupsritari sem ritar fundargerðir.

Með tilkomu viðaukasamnings milli íslenska ríkisins og Þjóðkirkjunnar, frá 6. september 2019 og breytingum á starfsreglum í kjölfar hans, hefur hlutverk kirkjuráðs breyst þar sem kirkjuþing fer nú með fjárstjórnarvald Þjóðkirkjunnar. Frá fyrsta kirkjuráðsfundi ársins 2021, sem var 7. - 8. janúar, hafa forseti kirkjuþings og formaður fjárhagsnefndar setið fundi kirkjuráðs þegar fjallað er um fjármál. Forseti kirkjuþings situr auk þess fundi kirkjuráðs þegar málefni kirkjuþings eru til umfjöllunar. Víglubiskupar sitja fundi ráðsins þegar málefni biskupsstólanna eru til umfjöllunar eða þegar forseti kirkjuráðs felur víglubiskupi að stjórna fundi.

Starfsfólk kirkjuráðs.

Starfsfólk kirkjuráðs eru Brynja Dögg Guðmundsdóttir Briem, framkvæmdastjóri kirkjuráðs, Guðrún Finnbjarnardóttir, fulltrúi, Arnór Skúlason, arkitekt, verkefnastjóri viðhaldsmála á fasteignasviði og Ásta Guðrún Beck, lögfræðingur. Gunnar Óskarsson, ráðsmaður í Skálholti, hefur einnig talist til starfsmanna kirkjuráðs en kirkjuráð samþykkti á 326. fundi, þann 3. júní sl., að aðilaskipti yrðu á ráðningarsamningi hans og starfar hann nú eingöngu fyrir Skálholtsstað.

Starfshópar kirkjuráðs.

Samkvæmt reglum um stjórnarsýslu og starfshætti kirkjuráðs hafa þrjár starfshópar kirkjuráðs verið starfandi, lagahópur, fjármálahópur og kirkjustarfshópur. Einn til tveir kirkjuráðsmenn starfa í hverjum hópi, ásamt starfsmanni frá biskupsstofu og formanni fastanefnda kirkjuþings. Ásdís Clausen, fjármálastjóri biskupsstofu starfar með fjármálahópi, sr. Hreinn Hákonarson sérþjónustuprestur á fræðslu- og kærleiksþjónustusviði starfar með kirkjustarfshópi og Ásta Guðrún Beck, lögfræðingur, starfaði með lagahópi. Stefán Magnússon starfar með lagahópi, Svana Helen Björnsdóttir og sr. Axel Árnason Njarðvík með fjármálahópi og sr. Arna Grétarsdóttir með kirkjustarfshópi kirkjuráðs.

Samstarfsnefnd Alþingis og Þjóðkirkjunnar.

Samstarfsnefnd Alþingis og Þjóðkirkjunnar starfaði á grundvelli laga nr. 12/1982, sem féllu brott með gildistöku nýrra þjóðkirkjulaga 1. júlí 2021.

Nefndin hefur ekki haldið fund á starfsárinu.

Verkefni kirkjuráðs á starfsárinu.

59. kirkjuþingi 2019, var framhaldið á Grand Hótel í Reykjavík 10. september 2020, en þinginu hafði ítrekar verið frestað frá nóvember 2019, vegna Covid-19 heimsfaraldurs. Til umfjöllunar á þinginu voru 40 mál og á þessu tímamarki var helmingur þeirra óafgreiddur, eða 20 mál.

Þegar þinginu lauk hófst kirkjuþing 2020-2021, þann 12. september og stóð það til 15. september en þá var því frestað. Þinginu var framhaldið í gegnum fjarfundabúnað 7. nóvember 2020 vegna covid-19 heimsfaraldurs. Þann 13. mars 2021 var kirkjuþingi haldið áfram, þá á Grand Hótel og lauk þinginu 14. mars 2021. Aukakirkjuþing 2021 var svo haldið 21. júní, 27. ágúst og 4. október, en þá var því slitið.

Á þinginu 2020-2021 voru lögð fram 49 mál, kirkjuráð lagði fram 11 mál, biskup Íslands flutti níu mál og þingmannamál voru 31. Alls voru 42 afgreidd á þinginu. Þrjú mál voru dregin til baka og fjórum máluð frestað til næsta reglulega kirkjuþings.

Gerðir kirkjuþings eru birtar á vefsíðu kirkjunnar. Þar eru birtar breytingar á starfsreglum, nýjar starfsreglur, ályktanir og samþykktir kirkjuþings. Kirkjuráð hefur unnið að framkvæmd og kynningu þeirra mála sem kirkjuþing fól ráðinu að sinna. Jafnframt hafa þær starfsreglur sem samþykktar voru fyrir gildistöku nýrra laga um þjóðkirkjuna verið birtar í Stjórnartíðindum, en nú þjóðkirkjunni er ekki lengur skylt að birta starfsreglur í Stjórnartíðindum eftir gildistöku nýrra laga um þjóðkirkjuna.

- Ályktanir kirkjuþings 2019.

Hér verður gerð grein fyrir þeim 20 málum sem biðu síðari umræðu kirkjuþings 2019 þegar síðasta skýrsla kirkjuráðs var lögð fram. Fimm málanna voru dregin til baka, tvö fengu ekki framgang og einu máli var hafnað. Ekki er fjallað um þessi fimm mál hér.

Sameiningar prestakalla.

Mál flutt af biskupi Íslands.

Kirkjuþing samþykkti eftirfarandi breytingar á prestakallaskipaninni:

Starfsreglur um breyting á starfsreglum um skipulag kirkjunnar í héraði nr. 1026/2007, með síðari breytingum.

4. mál. Ás-, Langholts- og Laugarnesprestaköll, Reykjavíkurrófastsdæmi vestra, sameinist í eitt prestakall, Laugardalsprestakall.

5. mál. Digranes- og Hjallaprestaköll, Reykjavíkurrófastsdæmi eystra, sameinist í eitt prestakall, Digranes- og Hjallaprestakall.

9. mál. Bolungarvíkur-, Holts-, Ísafjarðar- og Þingeyrarprestaköll, Vestfjarðarrófastsdæmi, sameinist í eitt prestakall, Ísafjarðarprestakall.

12. mál. Akureyrar- og Laugalandsprestaköll, Eyjafjarðar- og Þingeyjarrófastsdæmi, sameinist í eitt prestakall, Akureyrar- og Laugalandsprestakall.

14. mál. Selfoss- og Eyrabakkaprestaköll, Suðurrófastsdæmi, sameinist í eitt prestakall, Árborgarprestakall.

Auglýsing um breytingarnar hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

Önnur þingmál.

18. mál. *Starfsreglur um breytingu á starfsreglum um prestssetur og aðrar fasteignir kirkjunnar nr. 950/2009, með síðari breytingum. (Leiga) Flutt af kirkjuráði.*

Tillagan laut að hækkan húsaleigu á prestssetrum og fleiru því tengt.

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

23. mál. *Þingsályktun um orkuskipti í samgöngum á vegum starfsfólks kirkjunnar.*

Kirkjuþing ályktaði að Þjóðkirkjan, kirkjustjórn, prestar og sóknir stígi skref til orkuskipta í samgöngum. Kirkjuþing ályktaði enn fremur að starfshópur á vegum kirkjuráðs greini þær leiðir sem færar eru og kirkjuráð geri tillögu fyrir kirkjuþing 2020 hvernig orkuskiptum verði náð. Síðan verði innleidd ný skipan á samgöngum alls starfsfólks kirkjunnar í kjölfarið og verði þeim skiptum lokið eigi síðar en 2030. Kirkjuráði verði falið að koma upp, við fasteignir kirkjunnar, rafmagnstenglum eða hleðslustöðvum til að hlaða bíla gegn gjaldi árið 2020.

Vegna frestunar kirkjuþings 2019 til september 2020, í ljósi heimsfaraldursins, frestaðist framkvæmd þingsályktunarinnar.

24. mál. *Þingsályktun um að lýsa beri viðbragðsástandi í lofslagsmálum.*

Kirkjuþing ályktaði að stjórnvöldum beri að lýsa viðbragðsástandi vegna stöðunnar í lofslagsmálum á heimsvísu til að flýta fyrir innleiðingu þeirra róttæku aðgerða sem þörf er á til að stemma stigu við hlýnun andrúmslofts jarðar. Einnig er ríkisstjórn Íslands hvött til að aðgerðir í lofslagsmálum verði magnbundnar og tímasettar.

25. mál. *Þingsályktun um kolefnisjöfnun ferðalaga á vegum kirkjustjórnarinnar.*

Kirkjuþing ályktaði að þjóðkirkjan skuldbindi sig til þess að kolefnisjafna allir ferðir á vegum kirkjustjórnar og prófastsdæma innan þriggja ára, þ.e. fyrir árið 2022. Það verði gert með mótvægisáðgerðum í skógrækt eða endurheimt votlendis á jarðnæði í eigu kirkjunnar, m.a. þar sem boðið verður upp á helgun lands, sbr. helgun lands í Skálholti 16. september 2019. Gerð verði greining á akstri og annarri orkuþörf á árinu 2020 og gerður samningur við fyrirtæki um mælingu á kolefnisútbæstri og mótvægisáðgerðum. Jafnframt verði fundnar leiðir til að hrinda kolefnisjöfnuninni í framkvæmd, annað hvort með þátttöku starfsfólks í skógrækt þar sem það á við eða samningi við fyrirtæki sem taka líkt að sér (endurheimt votlendis sérstaklega). Stefnt er að því að verkefninu „að kolefnisjafna yfirstjórn kirkjunnar“ verði hrint í framkvæmd sem hér segir: 2020 biskupsstofa, biskupsembætti. 2021 kirkjuráð, kirkjuþing. 2022 prófastsdæmi. Einnig verði söfnuðum og starfsemi þjóðkirkjunnar gert kleift að kolefnisjafna starf sitt á þessum jörðum líkt og nú þegar hefur verið lagt upp með í Skálholti.

Vegna frestunar kirkjuþings 2019 til september 2020, í ljósi heimsfaraldursins var framkvæmd þingsályktunarinnar frestað en kirkjuráð samþykkti að fela umhverfishópi kirkjunnar að vinna málið áfram í samráði við Umhverfisstofnun. Á 320. fundi kirkjuráðs, 3. desember 2020, var samþykkt beiðni umhverfishóps um tilfærslu fjármuna svo hægt væri að fara í kolefnismælingu fyrir biskupsstofu og tvo söfnuði út árið 2021.

27. mál. og 29. mál. *Þingsályktun um undirbúning að stefnumótun fyrir þjóðkirkjuna.*

Allsherjarnefnd, fjárhagsnefnd og löggjafarnefnd fjölluðu um 27. mál og 29. mál og lögðu til að þau yrðu sameinuð í eitt mál og afgreidd þannig. Um var að ræða tillögu til þingsályktunar um frekari stefnumótun þjóðkirkjunnar og tillögu til þingsályktunar um gerð sviðsmynda fyrir þjóðkirkjuna. Kirkjuþing 2019 samþykkir að fela kirkjuráði að

hefja vinnu að undirbúningi að stefnumótun fyrir þjóðkirkjuna og ráða utanaðkomandi ráðgjafa/ráðgjafafyrirtæki til að meta núverandi stöðu þjóðkirkjunnar varðandi skipulag, rekstur og stjórnsýslu. Taka skal tilliti til þeirra breytinga sem kirkjan hefur gengið í gegnum á síðast liðnum mánuðum og árum. Ásamt mati á núverandi stöðu skili ráðgjafinn/ráðgjafafyrirtækið af sér tillögum um með hvaða hætti þjóðkirkjan á að nálgast framtíðarsýn og heildar stefnumótun. Hafa skal að leiðarljósi þarfir og skyldur íslensku þjóðkirkjunnar, sem er evangelísk-lútersk kirkja. Gerð verði verk- og kostnaðaráætlun um verkið.

Kirkjuráð samþykkti að fela dr. Bjarna Snæbirni Jónssyni að taka að sér undirbúning að stefnumótun fyrir þjóðkirkjuna.

33. mál. *Starfsreglur um breytingu á starfsreglum um kosningu biskups Íslands og vígslubiskupa nr. 333/2017, með síðari breytingum.*

Tillagan laut að kosningarétti vígðra starfsmanna á biskupsstofu í föstu starfi en að vígðir kennarar í föstu starfi við guðfræði- og trúarbragðafræðideild Háskóla Íslands hafa ekki lengur kosningarétt.

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

- Ályktanir kirkjupings 2020-2021.

1. mál. *Skýrsla kirkjuráðs til kirkjupings um störf sín.*

Kirkjuping þakkar framtíðarnefnd þeirri, sem kirkjuráð skipaði, þá vinnu sem henni var falið að inna af hendi vegna viðbótarsamnings milli þjóðkirkjunnar og íslenska ríkisins. Kirkjuping þakkar stjórn Skálholts og öðrum sem koma að starfsemi og uppbyggingu í Skálholti.

Kirkjuping ályktar að farið verði yfir starfsreglur um Fjölskylduþjónustu kirkjunnar.

Kirkjuping hvetur til að unnið verði úr niðurstöðum úttektar á aðgengi fatlaðra og hreyfihamlaðra að kirkjum og safnaðarheimilum landsins og farið í framkvæmdir þar sem við á.

Kirkjuping fagnar að hugmynd biskups Íslands um Dagsetur fyrir heimilislausar konur sé að verða að veruleika.

Kirkjuping þakkar áfangaskýrslu nefndar sem er að semja tillögu að stefnumótun fyrir kærleiksþjónustu kirkjunnar.

Kirkjuping þakkar öllu þjóðkirkjufólki framgöngu þess vegna Covid-19 faraldursins.

Kirkjuráð tekur undir framangreind sjónarmið kirkjuþings.

2. mál. *Skýrsla um fjármál þjóðkirkjunnar.*

Flutt af kirkjuráði.

Kirkjuþing 2020-2021 samþykkir endurskoðaða eftirfarandi ársreikninga:

Ársreikning Kirkjumálasjóðs fyrir árið 2018.

Ársreikning Jöfnunarsjóðs fyrir árið 2018.

Ársreikning þjóðkirkjunnar fyrir árið 2019.

Ársreikning Kristnisjóðs fyrir árið 2019.

Ársreikning Jöfnunarsjóðs sókna fyrir árið 2019.

Enn fremur samþykkir kirkjuþing 2020-2021 fjárhagsáætlun Þjóðkirkjunnar - Biskupsstofu fyrir árið 2021.

3. mál. *Þingsályktun um frumvarp til laga um þjóðkirkjuna.*

Málið var samþykkt óbreytt.

4. mál. *Tillaga til þingsályktunar um samskipta- og siðareglur þjóðkirkjunnar.*

Málinu var frestað til reglulegs kirkjuþings 2021-2022.

5. mál. *Starfsreglur um kjaranefnd Þjóðkirkjunnar - Biskupsstofu.*

Samþykkt var tillaga að starfsreglum um kjaranefnd Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu en kjaranefnd hefur eftirfarandi hlutverk: Að gæta hagsmuna Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu gagnvart samtökum þeirra launþega sem ráðnir eru þar til starfa, sérstaklega að því er varðar kaup og kjör. Að koma fram sem samningsaðili fyrir hönd Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu gagnvart stéttarfélagum hlutaðeigandi starfsfólks eða öðrum þeim, sem umboð hafa til slíkrar samningsgerðar. Að vinna að því að móta starfskjarastefnu Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu.

Eftirtaldir aðilar voru skipaðir í kjaranefnd Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu: Aðalmenn: Guðrún Zoëga, verkfræðingur, formaður Anna Mjöll Karlsdóttir, lögfræðingur og Einar Karl Haraldsson, ráðgjafi. Varamenn: Inga Rún Ólafsdóttir, forstöðumaður kjarasviðs Samb. ísl. sveitarf., varaformaður, Guðmundur Einarsson, fyrrverandi framkvæmdastjóri og Gunnar Þór Ágeirsson, löggiltur endurskoðandi.

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

6. mál. *Starfsreglur um fjármál þjóðkirkjunnar.*

Með viðbótarsamningi ríkis og kirkju, frá 6. september 2019, fékk kirkjuþing í hendur fjárstjórnarvald yfir gagngjaldi sem ríkið greiðir kirkjunni vegna afhentra kirkjueigna á grundvelli kirkjujarðasamkomulags frá 1997. Starfsreglur um fjármál Þjóðkirkjunnar – Biskusstofu eru afurð af vinnu Framtíðarnefndar þjóðkirkjunnar, en nefndin er skipuð fulltrúum sem áttu að sjá um að aðlaga regluverk kirkjunnar að þeim breytingum sem koma í kjölfar samningsins. Með nýju reglunum kýs nú kirkjuþing nefnd til fjögurra ára í senn, sem úthlutar styrkjum skv. 2. mgr. 5. gr.

Eftirtaldir aðilar voru skipaðir í úthlutunarnefnd: Aðalmenn: Sr. Gísli Jónasson, prófastur, Valgerður Sverrisdóttir, fyrrverandi ráðherra, Guðmundur Jóhann Jónsson, forstjóri. Varamenn: Sr. Þuríður Björg Wíium Árnadóttir, Guðrún Hafsteinsdóttir og Jón Sigurðsson, fyrrverandi ráðherra

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

7. mál. *Starfsreglur um starfskostnað vegna prestsþjónustu og prófastsstarfa.*

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

8. mál. *Þingsályktun um gjaldskrá um greiðslur fyrir prestsþjónustu.*

Gjaldskráin hefur verið birt í Stjórnartíðindum og á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

9. mál. *Starfsreglur um breytingar á ýmsum starfsreglum kirkjuþings samkvæmt heimildum í lögum um stöðu, stjórn og starfshætti þjóðkirkjunnar nr. 78/1997, með síðari breytingum. (Bandormur).*

Breytingin laut að hinum ýmsu nauðsynlegu breytingum á starfsreglum kirkjuþings, fyrst og fremst breytingum í kjölfar viðbótarsamnings þjóðkirkjunnar og ríkisins sem undirritaður var 6. september 2019.

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

10. mál. *Starfsreglur um breytingu á starfsreglum um skipulag kirkjunnar í héraði nr. 1026/2007, með síðari breytingum (Hvanneyri/Reykholt).*

Hvanneyrar- og Reykholtsprestaköll, Vesturlandsprófastsdæmi, sameinist í eitt prestakall, Reykholtsprestakall.

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

11. mál. *Tillaga að starfsreglum um breytingu á starfsreglum um skipulag kirkjunnar í héraði nr. 1026/2007, með síðari breytingum. (Sóknarmörk)*

Málinu var frestað til reglulegs kirkjuþings 2021-2022.

12. mál. *Starfsreglur um breytingu á starfsreglum um þingsköp kirkjuþings nr. 949/2009, með síðari breytingum.*

Breytingarnar fela í sér að við birtingu starfsreglna og ályktana kirkjuþings megi ekkert undan fella sem þar á að standa og engar efnisbreytingar gera nema leiðréttta þurfi auðsæjar og sannanlegar villur sem telst sjálfsgöð leiðrétting. Þá er í auknum mæli er vísað til jafnréttisstefnu Þjóðkirkjunnar og jafnréttissjónarmiða og heimilt verður að afgreiða mál með einni umræðu án umfjöllunar fastanefndar kirkjuþings, mæli enginn kirkjuþingsfulltrúi gegn því. Forsætisnefnd geti nú ákveðið að störf kirkjuþings fari fram með fjarfundabúnaði við sérstakar aðstæður og að kosningar og atkvæðagreiðsla geti jafnframt farið fram í gegnum slíkan búnað. Kirkjuþingsfulltrúum ber að fylgja ákvæðum II. kafla stjórnarsýslulaga nr. 37/1993, með síðari breytingum, um sérstakt hæfi, eins og við getur átt og leyft er að fresta afgreiðslu máls úr þingnefnd og seinni umræðu til næsta reglulegs kirkjuþings.

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

13. mál. *Tillaga til þingsályktunar um kaup og sölu fasteigna.*

Málinu var frestað til reglulegs kirkjuþings 2021-2022.

14. mál. *Starfsreglur um breytingu á starfsreglum um prestssetur og aðrar fasteignir kirkjunnar, nr. 950/2009, með síðari breytingum.*

Með breytingunni er aukin ábyrgð kirkjuþings á fjármálum undirstrikuð. Áskilið er að kirkjuþing ákveði hvaða fasteignir Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu skulu seldar og hvort Þjóðkirkjan – Biskupsstofa skuli kaupa fasteign eða ráðast í nýbyggingu. Sé ekki ákveðið annað framfylgi kirkjuráð ákvörðun kirkjuþings. Einnig er sett í starfsreglur að prestri beri

skylda til að skila prestssetri sínu til Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu, eigi síðar en við starfslok, nema um annað semjist.

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

15. mál. *Þingsályktun um breytingu á fasteignastefnu þjóðkirkjunnar.*

Breytingin lýtur fyrst og fremst að því að áskilið er að verkáætlun sé ávallt í gildi um umhirðu jarða á grundvelli heimsmarkmiða Sameinuðu þjóðanna en fjárfestingar þjóðkirkjunnar skuli byggja á verkáætluninni. Fasteignir skulu ekki leigðar lengur en til fimm ára í senn og að þjóðkirkjan skuli almennt ekki fjárfesta í uppbyggingu landbúnaðarstarfsemi á jörðum í eigu þjóðkirkjunnar, nema við sérstakar aðstæður.

16. mál. *Þingsályktun um skipun starfshóps til að vinna að mótun heildstæðrar eignastefnu þjóðkirkjunnar.*

Kirkjuráð samþykkti að eftirtaldir aðilar yrðu skipaðir í starfshópin: Sr. Axel Árnason Njarðvík, kirkjuráðs- og kirkjuþingsfulltrúi, Svana Helen Björnsdóttir, kirkjuráðs- og kirkjuþingsfulltrúi og Brynja Dögg Guðmundsdóttir Briem, framkvæmdastjóri kirkjuráðs

17. mál. *Tillaga að starfsreglum um ráðningu í prestsstörf.*

Málinu var frestað til næsta reglulegs kirkjuþings 2021-2022.

18. mál. *Starfsreglur um héraðsfundi og héraðsnefndir.*

Starfsreglurnar fela ekki í sér efnislegar breytingar frá því sem lög um stöðu, stjórn og starfshætti þjóðkirkjunnar, nr. 78/1997 hafa mælt um en í ljósi niðurfellingar ákvæðis um héraðssjóði með breytingarlögum nr. 95/2020 og í ljósi þess að unnið var að smíði nýrra þjóðkirkjulaga þótti rétt að fella inn í starfsreglurnar ákvæði um héraðssjóði og héraðsnefndir sem var að finna í brottföllnum lögum um þjóðkirkjuna.

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

19. mál. *Starfsreglur um breytingu á starfsreglum um val og veitingu prestsembætta nr. 144/2016, með síðari breytingum.*

Breytingin felur fyrst og fremst í sér breytingu á nafni starfsreglnanna sem nú heita starfsreglur um ráðningu í prestsstörf og starfslok, að auki felast í reglunum breytingar á reglum um starfslok.

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum ásamt breytingum 43. máls og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

21. mál. *Starfsreglur um breytingu á starfsreglum um prestssetur og aðrar fasteignir þjóðkirkjunnar nr. 950/2009, með síðari breytingum.*

Tillagan felur í sér að kirkjuráð skal auglýsa á almennum markaði allar fasteignir þjóðkirkjunnar, sem það hefur ákveðið að selja með samþykki kirkjuþings. Kirkjuráð skal taka hæsta tilboði eða hafna öllum.

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

22. mál. *Tillaga að starfsreglum um Skálholtsstað.*

Málinu var frestað til næsta reglulegs kirkjuþings 2021-2022.

23. mál. *Þingsályktun um verkáætlun vegna umhirðu jarða þjóðkirkjunnar.*

Málið fjallar um verkáætlun fyrir umhirðu jarða þjóðkirkjunnar 2021-2031. Málið fékk ekki framgang á kirkjuþingi í septembermánuði síðastliðnum en samþykkt var tillaga um að kirkjuráði yrði falið að vinna betur kostnaðaráætlun og samræma fasteignastefnu þjóðkirkjunnar. Þetta mál er framhald 22. máls kirkjuþings 2019 þar sem kirkjuþing samþykkti þingsályktun um úttekt á prestssetra- og kirkjujörðum vegna endurheimtar votlendis og skógræktar.

24. mál. *Starfsreglur um breytingu á starfsreglum um sóknarnefndir.*

Breytingin felur m.a. í sér að sóknarnefnd boðar til aðalsafnaðarfundar sóknar í samráði við sóknarprest og/eða starfandi prest.

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

25. mál. *Þingsályktun um mótun stefnu þjóðkirkjunnar í málum fólks á flóttu og umsækjenda um alþjóðlega vernd.*

Málið felur í sér samþykkt stefnu sem biskupi er ætlað að koma í framkvæmd. Stefnan snýr meðal annars að því að þjóðkirkjan er öllum opin, íbúum sem og þeim sem á landinu dvelja. Lögð er áhersla á hlutverk kirkjunnar sem skjólshús, þá er ekki átt við kirkjugrið heldur viðleitni til að vera virkur þátttakandi í að efla guðsríki og koma fram við aðra eins og við viljum láta koma fram við okkur. Biskup skipar sex manna starfshóp „Seekers ministry“, sem starfar sérstaklega að málefnum flóttafólks. Þá eru jafnframt tilnefndir móttökusöfnuðir til að tryggja ákveðna þjónustu.

26. mál. *Þingsályktun um brottvísanir flóttafólks sem hefur fengið alþjóðlega vernd í öðru ríki.* Kirkjuþing 2020 hvetur íslensk stjórnvöld til að vísa umsækjendum um alþjóðlega vernd ekki úr landi án efnislegrar meðferðar hælisumsóknar. Þjóðkirkjan hefur sérstakar áhyggjur af börnum í þessum hópi. Þessu til viðbótar hvetur kirkjuþing íslensk stjórnvöld til að veita umsækjendum um alþjóðlega vernd dvalarleyfi af mannúðarástæðum ef þau hafa dvalið hérlendis til lengri tíma og aðlagast samfélaginu óháð niðurstöðu máls þeirra.

27. mál. *Þingsályktun um að skipa nefnd til að endurskoða starfsreglur um kjör til kirkjuþings nr. 1075/2017, með síðari breytingum og starfsreglur um kosningu biskups Íslands og vígslubiskupa nr. 333/2017, með síðari breytingum.*

Kirkjuþing 2020-2021 ályktar að kjósa þriggja manna nefnd til að endurskoða starfsreglur um kjör til kirkjuþings og starfsreglur um kosningu biskups Íslands og vígslubiskupa og semja tillögur að nýjum starfsreglum. Tillögurnar miði einkum að því að tryggja að kosningakerfi þjóðkirkjunnar sé lýðræðislegt og að jafnræðis sé gætt.

Nefnd um kosningareglur skipa eftirtaldir kirkjuþingsfulltrúar: Margrét Eggertsdóttir, sr. Bryndís Malla Elíadóttir og Einar Már Sigurðarson.

29. mál. *Þingsályktun um hugverkaskráningu.*

Kirkjuþing 2020 beinir þeim tilmælum til kirkjuráðs að það skrái merki þjóðkirkjunnar, orðmerki og myndmerki, með formlegum hætti hjá Hugverkastofunni sem starfar samkvæmt lögum um einkaleyfi nr. 17/1991, með síðari breytingum.

30. mál. *Þingsályktun um tækifærisgjafir til embættis biskups Íslands.*

Kirkjuþing 2020 beinir þeim tilmælum til biskups Íslands að allar tækifærisgjafir til embættis biskups Íslands verði skráðar sérstaklega.

31. mál. *Þingsályktun um Fréttabréf biskupsstofu og Viðförla, fréttablað kirkjunnar.*

Kirkjuþing 2020 beinir þeim tilmælum til kirkjuráðs að séð verði til þess að Fréttabréf biskupsstofu frá 1976-1977 og 1979-1982, og fréttablað kirkjunnar: Víðförli 1. árg., október 1982 og til loka útgáfu, þ.e. 29. árg., 1. tbl., desember 2009, verði innskönnuð og sett á vefinn timarit.is og á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

32. mál. *Þingsályktun um greiðslur útfarakostnaðar.*

Kirkjuþing 2020-2021 samþykkir að biskupsstofa gangi nú þegar til samninga við Kirkjugarðasamband Íslands um innheimtu útfarakostnaðar og greiðslur til presta vegna þjónustu við útfarir gegn innheimtuþóknun. Innheimtuþóknun greiðist ekki úr sjóðum kirkjunnar.

Framkvæmdastjóri kirkjuráðs og skrifstofustjóri biskupsstofu funduðu um málið með fulltrúum frá KGSÍ og PÍ. Við undirbúning 32. máls var gengið út frá tilteknum forsendum, sem ekki stóðust þegar farið var að innleiða málið. Kostnaðurinn var mun hærri en gert var ráð fyrir, meiri forritunarvinna var nauðsynleg sem leiddi til þess að samningurinn hefði ekki getað tekið gildi strax og ljóst að lögleg hámarksþóknun hefði ekki dugað upp í innheimtuþóknun sem KGSÍ gerði kröfu um. Framangreindir aðilar lögðu því til með minnisblaði dags. 5. janúar 2021, að framkvæmd þingsályktunartillögunnar í 32. máli yrði frestað.

33. mál. *Þingsályktun um skipan starfshóps til mótunar stefnu varðandi nánari útfærslu á fasteignastefnu þjóðkirkjunnar.*

Kirkjuþing 2020 samþykkir að skipa starfshóp þriggja fulltrúa til að fara yfir stöðu fasteigna þjóðkirkjunnar og gera tillögur um nánari útfærslu fasteignastefnu hennar og þá sérstaklega hvað varðar 1. og 2. grein. Starfshópurinn skili niðurstöðum sínum til kirkjuþings 2021.

Starfshópin skipa eftirtaldir kirkjuþingsfulltrúar: Stefán Magnússon, bóndi, sr. Þuríður Björg Árnadóttir Wiium og sr. Gísli Gunnarsson

35. mál. *Starfsreglur um breytingu á starfsreglum um val og veitingu prestsembætta nr. 144/2016, með síðari breytingum.*

Breytingin felur í sér að í stað 1. og 2. mgr. 13. gr. starfsreglnanna koma þrjár nýjar málsgreinar, svohljóðandi: Atkvæðisbær sóknarbörn teljast þau sem skráð eru í þjóðkirkjuna í prestakalli samkvæmt þjóðskrá og eru fullra 16 ára við birtingu auglýsingar í Lögbirtingablaði um laust embætti sóknarprests eða prests í prestakalli. Nú

kemur fram ósk, innan fimm daga frá birtingu auglýsingar, a.m.k. fimm atkvæðisbærra sóknarbarna um að almenn kosning skuli fara fram í prestakalli, eftir að embætti prests hefur verið auglýst laust til umsóknar. Skal þá biskupsstofa svo skjótt sem auðið er gefa atkvæðisbærum sóknarbörnum í prestakallinu kost á því að óska eftir almennri kosningu með rafrænni undirritun. Notast skal við öruggan hugbúnað og þ. á m. nota almenna innskráningar-þjónustu s.s. rafræn skilríki eða Íslykil Þjóðskrár Íslands. Skal sóknarbarn auðkenna sig á fullnægjandi hátt áður en undirritað er rafrænt. Skal vera unnt að undirrita samkvæmt framanskráðu uns umsóknarfrestur um prestsembætti rennur út. Hafi að lágmarki fjórðungur atkvæðisbærra sóknarbarna undirritað ósk um almenna prestskosningu skal orðið við henni. Aldrei er þó þörf fleiri undirritana en fimm hundruð atkvæðisbærra sóknarbarna.

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

36. mál. *Þingsályktun um brottfall ýmissa laga og réttarreglna er varða málefni þjóðkirkjunnar.* Kirkjuþing 2020-2021 beinir þeim tilmælum til dómsmálaráðherra að felld verði á brott úr lagasafninu tiltekin lög, tilskipanir, forordning, bréf kansallísins, koungsbréf til biskupanna, erindisbréf handa biskupum og prestastefnusamþykkt, við meðferð frumvarps til nýrra þjóðkirkjulaga á Alþingi.

37. mál. *Starfsreglur um breytingu á starfsreglum um skipulag kirkjunnar í héraði nr. 1026/2007, með síðari breytingum (Sameining sókna).*

Gilsbakka- og Reykholtssóknir í Reykholtsprestakalli, Vesturlandsprófastsdæmi sameinist. Heiti hinnar nýju sóknar verði Reykholtssókn.

Dagverðarness- og Staðarfellssóknir í Dalaprestakalli, Vesturlandsprófastsdæmi sameinist. Heiti hinnar nýju sóknar verði Staðarfellssókn.

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

38. mál. *Starfsreglur um breytingu á starfsreglum um aðgerðir gegn einelti, kynferðislegri áreitni, kynbundinni áreitni, ofbeldi og um meðferð kynferðisbrota innan þjóðkirkjunnar nr. 330/2019.*

Breytingin felur í sér að biskup Íslands ákveður nú þóknun fyrir teymið en ekki þóknananefnd kirkjunnar. Þá eru felld niður ákvæði sem tilgreina að kostnaður greiðist

úr kirkjumálasjóði þar sem allur kostnaður greiðist nú frá Þjóðkirkjunni – Biskupsstofu, enda hefur kirkjumálasjóður verið lagður niður.

39. mál. *Starfsreglur um breytingu á starfsreglum um prófasta nr. 966/2006, með síðari breytingum.*

Breytingin felur í sér að prófastur geri ekki lengur árleg reikningsskil til Ríkisendurskoðunar vegna gjafa- og líknarsjóða í prófastsdæmi heldur til kjörinna endurskoðenda. Breytingin er þörf m.t.t. viðbótarsamnings íslenska ríkisins og þjóðkirkjunnar frá 6. september 2019 þar sem m.a. segir í 3. gr. að þjóðkirkjan hafi sjálfstæðan fjárhag og beri fulla ábyrgð á eigin fjármálum frá 1. janúar 2020. Endurskoðun reikninga er því ríkinu óviðkomandi frá því tímamarki.

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

40. mál. *Starfsreglur um breytingu á starfsreglum um prestssetur og aðrar fasteignir kirkjunnar nr. 950/2009, með síðari breytingum.*

Starfsreglurnar fela í sér að öll prestssetur lúta sömu reglum varðandi húsaleigugreiðslur óháð því svæði sem prestssetur tilheyrir.

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

41. mál. *Þingsályktun um ársreikninga kirkjumálasjóðs og Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu.*

Kirkjuþing samþykkti endurskoðaða ársreikninga kirkjumálasjóð vegna ársins 2019 og ársreikning Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu vegna ársins 2020. Um leið var samþykkt að fjárhagsáætlun ársins 2021 skyldi endurskoðuð.

42. mál. *Þingsályktun um skipun starfskostnaðarnefndar kirkjuþings vegna prests- og prófastsþjónustu.*

Ályktunin felur í sér að skipuð verður þrjúgjá manna nefnd til að endurskoða starfsreglur um starfskostnað vegna prestsþjónustu og prófastsstarfa.

Eftirtaldir aðilar voru skipaðir í nefndina: Einar Már Sigurðarson, formaður, Anna Guðrún Sigurvinsdóttir og sr. Gísli Jónasson.

43. mál. *Starfsreglur um breytingu á starfsreglum um val og veitingu prestsembætta nr. 144/2016, með síðari breytingum.*

Umsækjendur um prestsstörf hafi nú val um hvort nafn sitt sem umsækjanda um tiltekið starf verði birt.

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

44. mál. *Starfsreglur um breytingu á starfsreglum um þingsköp kirkjuþings nr. 949/2009, með síðari breytingum.*

Breytingin felur í sér betri og vandaðri undirbúningi þingmála kirkjuþings þannig að ákvæði um skyldur forsætisnefndar til athugunar á framkomnum þingmálum áður en þau eru tekin inn á málaskrá þingsins, s.s. hvort mál falli undir valdsvið kirkjuþings, eru skýrari. Forsætisnefnd meti einnig hvort mál hafi verið nægilega kynnt og gætir þess að kostnaðaráætlun þingmáls sé raunhæf. Forsætisnefnd skuli birta framkomin mál í samráðsgátt en þar má jafnframt birta mál sem áformað er að leggja fram síðar. Þá skuli forsætisnefnd setja verklagsreglur um það með hvaða hætti þingmál skuli kynnt og hvað teljist nægjanleg kynning.

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

45. mál. *Starfsreglur um breytingu á starfsreglum um starfskostnað vegna prestsþjónustu og prófastsstarfa nr. 932/2020, með síðari breytingum.*

Málið tengist 34. máli sem varðar starfskostnað vegna prests- og prófastsþjónustu og var dregið til baka. Ályktunin felur í sér að ekki verður lengur greidd föst fjárhæð vegna reksturs síma hjá prestum heldur greiðir biskupsstofa þann kostnað.

Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is. Breytingarnar taka gildi 1. maí 2021.

46. mál. *Þingsályktun um frekari stefnumótun þjóðkirkjunnar.*

Kirkjuráð samþykkti að leggja fyrir kirkjuþing í samráði við forsætisnefnd, tillögu til þingsályktunar um frekari stefnumótun þjóðkirkjunnar. Kirkjuþing samþykkti að haldið yrði áfram með vinnu við stefnumótun þjóðkirkjunnar sem hófst í upphafi árs og að kirkjuráð fylgi því áfram eftir.

Kirkjuráð fól stýrihópnum að halda áfram með þá vinnu sem þegar var hafin í samráði við dr. Bjarna Snæbjörn Jónsson.

47. mál. Þingsályktun um breytingu á heiti Fjölskylduþjónustu kirkjunnar.

Kirkjuþing samþykkti að heiti Fjölskylduþjónustu kirkjunnar yrði breytt í Fjölskyldu- og sálgæsluþjónustu kirkjunnar. Sálgæsluhugtakið hefur víðtækari skírskotun til þjónustu en hugtakið fjölskylduþjónusta. Kirkjunni er hugtakið dýrmætt, en það fjallar um að hlúa að fólki og fjölskyldum í fjölbreyttum aðstæðum.

48. mál. Starfsreglur um breytingu á starfsreglum um Fjölskylduþjónustu kirkjunnar nr. 951/2009, með síðari breytingum.

Ályktunin felur í sér formlegar breytingar svo starfsreglurnar samrýmist þeirri nafnabreytingu sem samþykkt var í 47. máli. Jafnframt var fellt brott ákvæði um að kirkjuráð setti forstöðumanni erindisbréf enda dagar ráðningasamningur í því samhengi. *Auglýsing um breytinguna hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.*

49. mál. Þingsályktun um innra eftirlit og áhættugreiningu.

Kirkjuþing fól kirkjuráði að koma á innra eftirliti og áhættugreiningu varðandi fjárfestingar, í samræmi við drög að heildstæðri eignastefnu sem kynnt var á kirkjuþingi 12. mars 2021.

Kirkjuráð samþykkti að fela Svönu Helen Björnsdóttur, verkfræðingi, að taka að sér innleiðingarvinnu á innra eftirliti og áhættugreiningu varðandi fjárfestingar. Sú vinna hefur þó ekki farið í gang þar sem eðlilegt þótti að bíða meðan unnið er að nýju skipulagi hjá yfirstjórn Þjóðkirkjunnar.

- Ályktanir aukakirkjuþings 2021 í júní, ágúst og október

1. mál. Þingsályktun um kjarasamning Prestafélags Íslands og kjaranefndar kirkjunnar fyrir hönd Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu.

Kjaranefnd kirkjunnar hefur samkvæmt starfsreglum, óskorað umboð til að koma fram sem samningsaðili fyrir hönd Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu gagnvart stéttarfélögum hlutaðeigandi starfsfólks eða öðrum þeim sem umboð hafa til slíkrar samningsgerðar. Samningar kjaranefndar skulu þó undirritaðir með fyrirvara um samþykki kirkjuþings.

Kjarasamningur ásamt bókunum og fylgiskjölum, sem var undirritaður 1. júní 2021, var borinn upp og samþykktur með atkvæðagreiðslu á þinginu 21. júní sl.

2. mál. Starfsreglur um breytingu á starfsreglum um starfskostnað vegna prestsþjónustu og prófastsstarfa.

Prestafélag Íslands og starfskostnaðarnefnd kirkjuþings náðu samkomulagi um fyrirkomulag hluta starfskostnaðar starfandi presta varðandi akstur og síma, sbr. minnisblað frá 27. maí 2021 en það telst hluti af kjarasamningi PÍ og ÞB. Sátt er um að starfskostnaði sé til framtíðar best fyrir komið innan kjarasamnings en ekki í starfsreglum kirkjuþings og eðlilegt sé að þeir liðir sem samið er um núna falli úr starfsreglum um starfskostnað presta og prófaste.

Samþykkt 21. júní sl.

Starfsreglurnar hafa verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is í samræmi við breytinguna.

3. mál. Þingsályktun um aðhaldsaðgerðir í fjármálum Þjóðkirkjunnar.

Þingsályktunin felur í sér að nýráðningar til starfa hjá Þjóðkirkjunni – Biskupsstofu, skuli stöðvaðar að svo stöddu.

Samþykkt 21. júní sl.

Ályktunin fellur úr gildi 1. nóvember 2021.

4. mál. Tillaga til þingsályktunar um sölu fasteigna Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu

Málinu var vísað til næsta reglulegs kirkjuþings 2021-2022.

5. mál. Þingsályktun um fjárstjórn kirkjuþings til bráðabirgða

Tillagan var samþykkt með breytingartillögu sem felur í sér að kirkjuþing 2021 samþykkti að forseti kirkjuþings sitji mánaðarlega fundi kirkjuráðs þegar fjármál kirkjunnar eru rædd. Þetta fyrirkomulag gildi til 1. nóvember nk. eða þar til framtíðarskipan mála verður ákveðin.

Samþykkt 21. júní sl.

6. mál. Þingsályktun um ákvörðun launa og annarra starfskjara biskups Íslands og vígslubiskupa.

Þingsályktunin felur í sér að kjaranefnd ákvarði laun og önnur starfskjör biskups Íslands og vígslubiskupa.

Málið var samþykkt 27. ágúst sl.

7. mál. Tillaga til þingsályktunar um stjórnskipan kirkjustjórnarinnar
Málið var samþykkt 4. október sl.

8. mál. Þingsályktun um gjaldskrá um greiðslur vegna prestsþjónustu
Þingsályktunin felur í sér að gjaldskrá er útfærð og samræmd við kjarasamning
Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu og Prestafélags Íslands, frá 21. júní 2021.
Málið var samþykkt 27. ágúst sl.

9. mál. Tillaga til þingsályktunar um skipun starfshóps til tillögugerðar um áframhaldandi gildi
starfsreglna kirkjuþings.
Málið var samþykkt var 4. október sl.
Samþykkt að skipa í starfshópinn kirkjuþingsfulltrúana Anný Ingimarsdóttur, sr. Bryndísi Möllu
Elídóttur og Stefán Magnússon.

Mál lögð fram af kirkjuráði á kirkjuþingi 2021-2022.

Kirkjuráð leggur fram þrjú mál á kirkjuþingi 2021-2022.

Þau eru eftirfarandi:

1. mál. Skýrsla kirkjuráðs.

Að venju leggur kirkjuráð fram skýrslu um störf sín á starfsárinu. Skýrsla þessi ásamt fylgiskjöllum er lögð fyrir kirkjuþing 2021-2022 skv. starfsreglum um kirkjuráð nr. 817/2000, með síðari breytingum.

Vísað er til Árbókar kirkjunnar þar sem einnig er að finna greinargóðar skýrslur um kirkjustarfið.

2. mál. Skýrsla um fjármál þjóðkirkjunnar og fjárhagsáætlun.

Skýrsla um fjármál þjóðkirkjunnar eru lögð fram á kirkjuþingi ásamt fjárhagsáætlun ársins.

25. mál. Tillaga til þingsályktunar um niðurlagningu Kirkjumíðstöðvarinnar við Vestmannsvatn.

Kirkjuráð samþykkti á fundi sínum 24. september sl. að sjálfseignarstofnunin yrði lögð niður og að það myndi óska staðfestingar kirkjuþings á því á þinginu sem haldið verður 23. október nk.

27. mál. Tillaga að starfsreglum um íslensku þjóðkirkjuna erlendis.

Á 59. kirkjuþingi 2019 var samþykkt tillaga til þingsályktunar um skipan þriggja manna nefndar til endurskoðunar á starfsreglum um íslensku þjóðkirkjuna erlendis, nr. 1003/2005, með síðari breytingum. Nefndin skilaði starfsreglunum til kirkjuráðs með skilabréfi dags. 15. september 2021.

Fasteignir.

Um fasteignir þjóðkirkjunnar gilda starfsreglur um prestssetur og aðrar fasteignir þjóðkirkjunnar nr. 950/2009, með síðari breytingum og Fasteignastefna þjóðkirkjunnar sem samþykkt var á kirkjuþingi 2018 en breytt lítillega á kirkjuþingi 2019.

Kirkjuráð hefur annast um rekstur fasteigna kirkjumálasjóðs sem felst m.a. í því að annast viðhald eignanna í samræmi við samþykktu fjárhagsáætlun, gæta og varðveita þau réttindi tengjast eignunum, sjá um tryggingar og halda uppi lögskilum.

- Um fasteignasvið.

Fasteignasvið þjóðkirkjunnar hefur verið starfrækt af kirkjuráði. Þar er sinnt daglegum rekstri þeirra verkefna sem kirkjuráði eru falin í starfsreglum. Kirkjuráð hefur skipað sviðsstjóra fasteignasviðs og falið honum að annast daglegan rekstur fasteigna og eignaumsýslu samkvæmt samþykktri fjárhags- og framkvæmdaáætlun. Framkvæmdastjóri kirkjuráðs gegnir starfi sviðsstjóra fasteignasviðs.

Verkefni fasteignasviðsins eða erindi tengd sviðinu voru til umfjöllunar á öllum fundum kirkjuráðs á starfsárinu enda einn stærsti málaflokkur kirkjuráðs. Skal nú gerð grein fyrir umfangsmestu málum á sviðinu en að öðru leyti vísast til fundargerða kirkjuráðs á starfsárinu, nóvember 2019 til september 2020 og framkvæmdaáætlana fasteignasviðs 2019-2021 og 2021-2023. Þar er að finna nákvæmt yfirlit yfir allar nauðsynlegustu viðhalds-framkvæmdir á eignum kirkjumálasjóðs, s.s. prestsseturshúsum og öðrum eignum.

- Seldar fasteignir.

Gengið var frá sölu eins prestsbústaðar á starfsárinu, Skagabraut 30, Suðurnesjabæ Jafnframt var gengið frá sölu vegna kirkjuhússins, Laugarvegi 31 og jörðinni Hraungerði, Flóahreppi.

- *Helstu viðhaldsverkefni.*

Stærstu viðhaldsframkvæmdir á starfsárinu voru við prestsbústaðina á Klausturvegi á Kirkjubæjarklaustri, Breiðabólstað, Smáragötu 6 í Vestmannaeyjum, Bergstaðastræti 75, Reykholti, Reykhólum, Völusteinsstræti 16, Bolungarvík, Hvanneyrabraut á Siglufirði, Hlíðarvegi 42, Ólafsfirði, Skútustöðum og Steinum 1, Djúpavogi. Einnig hefur verið unnið við minni viðhaldsverkefni á öðrum prestbústöðum um allt land.

Verkefni kirkjuráðs á sviði fjármála.

Verkefni kirkjuráðs á sviði fjármála voru til umfjöllunar á flestum fundum á starfsárinu. Frá áramótum hafa forseti kirkjuþings formaður fjárhagsnefndar setið fundi kirkjuráðs sem snúa að fjármálum, eins og að framan greinir auk þess sem fjármálastjóri hefur átt fastan lið á hverjum fundi til að ræða málefni fjármálasviðs og farið yfir stöðu útgjalda miðað við fjárhagsáætlun ársins.

Kirkjuráð gerir grein fyrir fjármálum Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu í 2. máli kirkjuþings 2021-2022; *Skýrsla um fjármál þjóðkirkjunnar* og vísast til hennar um þau verkefni.

III. Stofnanir sem heyra undir kirkjuráð.

Stofnanir og nefndir skila skýrslum í Árbók kirkjunnar og er vísað þangað til nánari greinargerða um starfsemi þeirra. Sú umfjöllun sem hér fer á eftir er til fyllingar því eða sérstakrar áréttingar á atriðum sem kirkjuráð vill vekja athygli kirkjuþings á.

Skálholt.

- *Skálholtsstaður.*

Biskup Íslands og kirkjuráð hafa forræði um framkvæmdir í Skálholti og starfrækslu Skálholtsstaðar. Skálholtsstaður og Skálholtsskóli og hafa verið rekin sem ein rekstrareining síðastliðin ár. Lög nr. 32/1963 um heimild handa ríkisstjórninni til þess að afhenda þjóðkirkju Íslands Skálholtsstað og um Skálholtsskóla lög nr. 22/1993 féllu úr

gildi með gildistöku nýrra laga um þjóðkirkjuna síðasta sumar. Í lögum um Skálholtsskóla nr. 22/1993 var m.a. kveðið á um hlutverk og stjórnun Skálholtsskóla. Stjórn Skálholts er skipuð af kirkjuráði. Á 323. fundi kirkjuráðs 4. mars 2021 var samþykkt nýtt erindisbréf fyrir stjórn Skálholts sem felur í sér aukna ábyrgð stjórnarinnar. Af þeim sökum hafa afskipti kirkjuráðs af Skáhholti verið minni en áður. Í framkvæmdastjórn Skálholts sitja sem aðalmenn: Drífa Hjartardóttir, bóndi og forseti kirkjuþings, sr. Óskar Hafsteinn Óskarsson, sóknarprestur í Hrunaprestakalli, Suðurprófastsdæmi og Sólborg Lilja Steinþórsdóttir, hóteltjóri. Til vara: Þórarinn Þorfinnsson, bóndi á Spóastöðum í Biskupstungum, Olga Eleonora Marcher Egonsdóttir, fjármálastjóri og Ásborg Arnþórsdóttir, ferðamálafulltrúi.

Kirkjuráð fundaði í Skáhholti á 325. fundi sínum, 6. maí sl. með starfsfólki Skálholts og formanni stjórnar Skálholts. Rætt var um málefni staðarins auk þess sem framkvæmdastjóri Skálholts kynnti framtíðarsýn sína á staðnum.

- *Fasteignir í Skáhholti.*

Um helstu viðhaldsverkefni í Skáhholti ber að nefna að síðastliðið vor var farið í útboð vegna fyrirhugaðra framkvæmda á Skáhholtskirkju. Umfangsmiklar framkvæmdir á Skáhholtskirkju hófust í ágúst og gert er ráð fyrir að þeim ljúki fyrir Skáhholtshátíð 2023. Samningurinn vegna framkvæmdanna er aðgengilegur í gagnaherbergi kirkjuþings. Fyrr í sumar voru pantaðar steinskífur á þak kirkjunnar frá Noregi og eru þær komnar í Skáhholt.

Viðgerðum á útitröppum við kirkjuna er lokið. Búið er að lagfæra snyrtingar í sumarbúðum auk þess sem gert var við tvö herbergi þar vegna leka og myglu. Í móttökuhúsi hefur verið unnið við að lagfæra frárennslislagnir í kjallara en þar hafa allir útveggir í kjallara verið einangraðir. Smávægilegar viðgerðir hafa verið framkvæmdar á Skáhholtsskóla en ekki hefur tekist að fá verktaka í lagfæringar á þaki skólans. Gestastofa, færanlegt hús, sem stóð fyrir neðan Skáhholtsskóla við bílaplan hefur verið selt og flutt burt.

- *Rekstur Skáhholtsskóla.*

Kirkjuráð samþykkti á síðasta starfsári að rekstur Skáhholtsskóla yrði boðinn út. Gengið var frá samningi við Sigurbjörgu Ólafsdóttur 7. júlí 2020. Í lok sumars urðu aðilaskipti að samningnum en Bjarki Þor Ingigerðar Sólmundsson og Gunnhildur Helga Gunnarsdóttir tóku við af Sigurbjörgu.

Staða skólaráðs Skálholtsskóla hefur tekið breytingum eftir að veitinga- og gistiþjónustan var boðin út en hún er nú rekin af einkaaðilum. Vegna breytinga í Skálholti og Covid-19 heimsfaraldurs hefur skólaráðið ekki haldið fundi á tímabilinu.

Tónskóli þjóðkirkjunnar.

Tónskóli þjóðkirkjunnar starfar samkvæmt starfsreglum um kirkjutónlist á vegum þjóðkirkjunnar nr. 1074/2017. Samkvæmt starfsreglunum starfrækir kirkjan Tónskóla þjóðkirkjunnar „sem annast um menntun organista og kirkjutónlistarfræðslu þeirra og annars tónlistarfólks innan kirkjunnar. Tónskólinn heyrir undir kirkjuráð. Skólinn starfar eftir námsskrá sem kirkjuráð samþykkir“. Kirkjuráð skipar þrjú manna kirkjutónlistarráð sem er stjórn Tónskóla þjóðkirkjunnar og fagrað í kirkjutónlistarmálum. Á starfsárinu flutti Tónskólinn úr jarðhæð Grensáskirkju í Hjallakirkju. Þar er nú kirkjutónlistarþókasafnið sem er sameign söngmálastjóra og Tónskólans, kennsluástaða fyrir söng og skrifstofuástaða ritara skólans.

Í kirkjutónlistarráði sitja nú sr. Guðmundur Karl Brynjarsson, formaður, sr. Irma Sjöfn Óskarsdóttir og Helga Þórdís Guðmundsdóttir, organisti. Varamenn eru Guðmundur Sigurðsson, organisti, sr. Sigurjón Árni Eyjólfsen og Hákon Leifsson, organisti.

Björn Steinar Sólbergsson, organisti, er skólastjóri Tónskóla þjóðkirkjunnar.

Fjölskyldu- og sálgæsluþjónusta kirkjunnar.

Fjölskyldu- og sálgæsluþjónusta kirkjunnar veitir sérhæfða þjónustu í fjölskyldumálum á grundvelli kristinna lífsgilda. Þjónustan er á sviði sálgæslu- og kærleiksþjónustu kirkjunnar og lýtur faglegri forystu biskups Íslands, en heyrir að öðru leyti undir kirkjuráð. Í nóvember sl. var sr. Vigfús Bjarni Albertsson ráðinn forstöðumaður Fjölskyldu- og sálgæsluþjónustu kirkjunnar en auk hans starfa þar þær Andrea Baldursdóttir og Guðrún Kolbrún Otterstedt, félagsráðgjafar. Eins og kunnugt er var nafni Fjölskylduþjónustu kirkjunnar breytt á síðasta kirkjuþingi í Fjölskyldu- og sálgæsluþjónustu kirkjunnar.

Kirkjuráð samþykkti á 317. fundi sínum, 1. október 2020 að fela lagahópnum endurskoðun starfsreglnanna vegna ályktunar kirkjuþings 2020 um að farið yrði yfir þær. Lagahópur taldi ekki lengur þörf á endurskoðun reglnanna þar sem prestur hefur verið ráðinn í starf forstöðumanns Fjölskyldu- og sálgæsluþjónustu kirkjunnar, eins og starfsreglurnar gera ráð fyrir. Kirkjuráð samþykkti tillögur lagahóps að ekki eru ástæður

til breytinga á starfsreglunum að öðru leyti en því að ekki er þörf á að forstöðumanni sé sett erindisbréf.

Stjórn Kirkjuhússins – Skálholtsútgáfunnar.

Samkvæmt skipulagsskrá Kirkjuhússins – Skálholtsútgáfunnar skal kirkjuráð skipa þrjá af níu stjórnarmönnum. Einn fulltrúi er skipaður árlega og nær hver skipun til þriggja ára í senn. Í stjórn Kirkjuhússins – Skálholtsútgáfunnar sitja Arna Grétarsdóttir, Valur Árnason, Sigríður Dögg Geirsdóttir, Hreinn Hákonarson, Magnea Sverrisdóttir, Guðmundur Þór Guðmundsson, Hildur Björk Hörpudóttir og Halla Jónsdóttir.

Strandarkirkja í Selvogi.

Kirkjuráð hefur forræði yfir málefnum Strandarkirkju. Strandarkirkjunefnd er skipuð af kirkjuráði og hefur nefndin umsjón með rekstri kirkjunnar fyrir hönd kirkjuráðs. Í Strandarkirkjunefnd sitja Ragnhildur Benediktsdóttir, fyrrverandi skrifstofustjóri biskupsstofu, formaður, sr. Gunnar Jóhannesson prestur í Selfossprestakalli og sr. Baldur Kristjánsson fyrrverandi sóknarprestur í Þorlákshafnarprestakalli. Varamenn eru Sigurbjörg Nielsdóttir Hansen, fjármálastjóri biskupsstofu og Margrét Jónsdóttir, bóndi. Nefndin er skipuð til 31. maí 2023. Á fundi kirkjuráðs, 7. október sl. tók Ásdís Clausen núverandi fjármálastjóri Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu sæti Sigurbjargar þar sem hún er ekki lengur fjármálastjóri.

Kirkjuþing unga fólksins.

Kirkjuþing unga fólksins kemur saman árlega. Hlutverk þess er að ræða stöðu og hlutverk ungs fólks í þjóðkirkjunni og í samfélagi kirkna um heim allan. Þar eiga sæti fulltrúar prófastsdæma þjóðkirkjunnar og fulltrúar frá KFUM og KFUK. Fulltrúarnir skulu vera á aldrinum 14 til 30 ára og skráðir í þjóðkirkjuna. Kirkjuþing unga fólksins er vettvangur ungs fólks til að hafa áhrif á starfsemi kirkjunnar.

Kirkjuþingi unga fólksins fór fram helgina 14.-16. maí sl. í Grensáskirkju. Á þinginu komu saman 20 fulltrúar á aldrinum 14-26 ára frá öllum prófastsdæmum sem ræddu málefni og framtíð kirkjunnar en fyrir þinginu lágu sex mál, þau eru eftirfarandi:

1. mál. *Þingsályktun um breytingu á persónuverndarstefnu þjóðkirkjunnar.*

Kirkjuþing unga fólksins samþykkti að öll myndbirting af börnum yrði með öllu óheimil. Þingsályktunin gengur út á að kirkjan skuli ekki birta myndir af börnum á vef- og prentmiðlum kirkjunnar. Jafnframt ættu prestar og starfsfólk kirkjunnar ekki að setja myndir af börnum í safnaðarstarfi á sínar persónulegu síður.

2. mál. *Þingsályktun um myndheim til notkunar í kynningarefni og auglýsingum.*

Þingsályktunin felur í sér að Þjóðkirkjan – Biskupsstofa komi upp alhliða myndheimi sem sé aðgengilegur söfnuðum í gegnum efnisveituna til notkunar í öllu auglýsinga- og kynningarefni. Slíkur myndheimur myndi koma í staðinn fyrir myndbirtingar af börnum í safnaðarstarfi.

3. mál. *Tillaga að starfsreglum um breytingu á starfsreglum um kirkjuþing unga fólksins.*

Tillagan gengur út á að breytingar verði gerðar á 4. gr. starfsreglna um kirkjuþing unga fólksins, nr. 952/2009. Lagt er til að ekki verði áskilið að kirkjuþing unga fólksins skuli halda að vori heldur að það skuli haldið árlega á tímabilinu ágúst fram í maí.

4. mál. *Þingsályktun um Æskulýðsmiðstöð þjóðkirkjunnar í Grensáskirkju.*

Samþykkt var að skorað yrði á biskupsembættið að gera samning við Fossvogsprestakall um að opna æskulýðsmiðstöð í Grensáskirkju. Ráð eða stjórn æskulýðsmiðstöðvar skuli innihalda minnst einn fulltrúa sem sé starfandi á vettvangi æskulýðsstarfs kirkjunnar eða eitt ungmenni sem sé skráð í kirkjuna.

5. mál. *Þingsályktun um að skora á söfnuði þjóðkirkjunnar að auka sumarstarf.*

Þingsályktunin felur í sér að hvatt er til þess að safnaðarstarf verði heilsárs starf til að viðhalda betur þeim árangri og þátttöku sem náðst hefur yfir veturinn. Með þessu megi mæta eftirspurn eftir sumarnámskeiðum og félagsstarfi fyrir börn á sumrin, sem sífellt eykst og koma í veg fyrir að foreldrar sem taka fæðingarorlof yfir sumarmánuðina fari á mis við foreldramorgna í kirkjunni.

6. mál. *Þingsályktun um breytingu á starfsreglum um sóknarnefndir.*

Tillagan felur í sér að breytingar verði gerðar á 3. gr. starfsreglna um sóknarnefndir, nr. 1111/2011, með síðari breytingum svo við bætist í lok greinarinnar að kjósa skuli fulltrúa fræðslu- og æskulýðsmála og varamann hans úr hópi sóknarnefndar til fjögurra ára.

Forseti kirkjuþings unga fólksins mun fylgja málunum eftir á kirkjuþingi í haust.

Lokaorð.

Skýrslur kirkjulegra stofnana og nefnda birtast í Árbók kirkjunnar sem nær öllu jöfnu yfir tímabilið frá 1. júní til 31. maí. Árbókin er gefin út á rafrænu formi, nema tölulegar upplýsingar um prófastsdæmi, prestaköll og sóknir.

Reykjavík í október 2021

Kirkjuráð

Agnes M. Sigurðardóttir, forseti kirkjuráðs

Arna Grétarsdóttir

Axel Árnason Njarðvík

Stefán Magnússon

Svana Helen Björnsdóttir

Fylgiskjöl:

1. Framkvæmdaáætlun fasteignasviðs fyrir árin 2022 - 2024.
2. Fundargerðir stjórnar Skálholts.
3. Samningurinn vegna framkvæmda á Skálholtskirkju.
4. Kynningarglæsur framkvæmdastjóra Skálholts um framtíðarsýn.